

Over de kunst van het recenseren

Commentaar op de recensies van Tony Hak en Hennie Boeije in

KWALON 32 over Qualitative research practice

Paul ten Have

In *KWALON 31* zijn twee recensies van hetzelfde boek gepubliceerd, *Qualitative research practice*, een dik boek met 38 hoofdstukken en een vierkoppige redactie. Die twee recensies zijn nogal uiteenlopend van strekking en stijl. De eerste ergerde mij, de tweede niet. Door mijn ergernis onder ogen te zien kan ik mogelijk bijdragen aan een discussie over 'de kunst van het recenseren'. Dat ik zelf een hoofdstuk aan het boek heb bijgedragen, speelt natuurlijk mee in mijn reacties op de twee recensies, maar dat staat niet centraal.

De recensie van Tony heeft een verveelde en geërgerde toon. Hij had kennelijk geen zin om het boek goed te lezen. Schrijf er dan geen recensie over, denk ik dan. Bij de keuze van wat hij wel heeft doorgenomen, heeft hij zich laten leiden door zijn eigen interesses van het moment. Van die stukken heeft hij weinig opgestoken, zegt hij: *Zowel de hoofdstukken die vertellen over eigen onderzoek (...) als de meer argumentatieve hoofdstukken gaan niet op een voor mij bevredigende manier in op de thema's die ik op dit moment belangrijk vind en waarover ik zou willen leren.* Ik vind dat een egocentrische beoordeling, die tekortdoet aan de bredere taak van een recensent om een breed publiek, in dit geval van kwalitatieve onderzoekers, materiaal te verschaffen voor een eigen oordeel over een mogelijke interesse in het besproken boek. Hennie doet dat veel beter.

Wat beide recensenten niet (genoeg) doen, is dit boek qua aard en functionaliteit vergelijken met zijn naaste concurrenten, i.c. het *Handbook of qualitative research*, samengesteld door Denzin en Lincoln. Daarmee vergeleken is het veel bruikbaar, onder meer vanwege de meer gevarieerde verzameling auteurs en de minder politieke toon van het geheel.

Recenseren is idealiter een bescheiden, dienstbare activiteit, een poging tot 'bemiddeling' tussen auteurs en hun potentiële publiek, met respect voor beide.

Toelichting van de redactie

De redactie heeft Tony Hak gevraagd om op de kritiek van Paul ten Have te reageren. Tony Hak heeft dat gedaan in de vorm van een nieuwe bespreking van twee etnomethodologieboeken, die hij aanbood onder de titel 'Dit is (al of niet) een herkenbaar competente boekbespreking'. Deze boekbespreking volgt hierna. In de repliek/dupliek na deze boekbespreking rondt Paul ten Have de discussie af.